

Dokument nr. 8:64

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, Gunnar Kvasheim og Leif Helge Kongshaug om nye virkemidler for støtte til forskning og utvikling i skipsbyggingsindustrien

Til Stortinget

Bakgrunn

Den kontraksrelaterte støtten til bygging av skip (verftsstøtten) ble avvirket ved utgangen av 2000, i henhold til EUs forordning for støtte til skipsbyggingsindustrien. Den samme forordningen gir imidlertid adgang til å bruke andre typer virkemidler som målrettet stimulerer til nyskaping og økt konkurranseevne i skipsbyggingsindustrien, eksempelvis støtte til innovasjon, forskning og utvikling. Det er i statsbudsjettet for 2001 avsatt 400-500 mill. kroner over kap. 2309 til slike formål.

Skipsfarten er den mest internasjonale næringen Norge har. Den norske flåten er den tredje største i verden, og skipsfart utgjør omtrent halvparten av Norges samlede tjenesteeksport. Den fremste styrken til norsk skipsfart er høy kompetanse og et bredt utviklet nasjonalt maritimt miljø. Skipsbyggingsindustrien er i denne forbindelse helt sentral.

Skipsbyggingsindustrien er preget av overkapasitet på verdensbasis og oppbygging av ny industri i lavkostland. Skal norske verft hevde seg i en stadig hardere konkurranse må vi ligge i front når det gjelder teknologi, og det må satses på å bygge opp fremragende nasjonal kompetanse på utvalgte områder. Det vil kreve langsiktig strategisk forskning og utvikling. Det bør være et selvsagt mål å sikre at norske verft får konkurransedyktige vilkår på linje med vilkårene i EU, også etter at det gamle støtteregimet nå er erstattet av et nytt. Det er derfor forslagsstillernes oppfatning at det raskest mulig må innføres nye, utvidete ordninger for støtte til forskning og utvikling i norsk verftsindustri. Bevilgningene som er gitt på statsbudsjettet for 2001 gjør det mulig å iverksette slike ordninger allerede inneværende år.

Sett i lys av det store verdiskapingspotensialet i havbruksnæringen, vil forslagsstillerne spesielt trekke fram betydningen av forskning og utvikling av løsninger for kostnadseffektiv, rask og miljøvennlig sjøtransport av norske fiskeprodukter. Det er også et

stort behov for nye fartøystyper for en framtidsrettet frakteflåte langs kysten.

FerryCat

Verftet Fjellstrand AS har i samarbeid med Marintek i Trondheim utviklet et nytt konsept for hurtigferjer, kalt FerryCat. Konseptet bygger på ny teknologi som kan gi vesentlige forbedringer når det gjelder overfartstid, miljøgevinst, forbruk av drivstoff og effektivitet. FerryCat er også godt egnet for drift med naturgass.

Etter et omfattende forskings- og utviklingsarbeid er det dokumentert at FerryCat vil tilfredsstille de tekniske og sikkerhetsmessige krav til å kunne operere på de fleste ferjesamband i Norge. Konseptet har vakt interesse også i utlandet, fordi kompetansen i Norge når det gjelder ny ferjetechnologi er helt i verdenstoppen. Dersom det tas en beslutning om å bestille slike ferjer, vil produksjonen trolig kunne starte allerede før sommeren.

Stortingets samferdselskomité har både i Budsjett-innst. S. nr. 13 (2000-2001) og i Innst. S. nr. 119 (2000-2001) om Nasjonal Transportplan, stilt seg positive til at FerryCat kan prøves ut i de riksvegferjesamband hvor det ligger til rette for det. Konkrete eksempler på slike samband er Stavanger-Tau, som Statens Vegvesen Rogaland mener egner seg spesielt godt for utprøving av denne nye ferjetypen, Halhjem-Sandvikvåg i Hordaland og Molde-Vestnes i Møre og Romsdal. Ingen slike prøveprosjekter ser for øyeblikket ut til å bli realisert med det første, på grunn av at Vegdirektoratet og Samferdselsdepartementet ikke er villige til å prioritere merkostnadene ved utprøving av nye prototyper for hurtigferjer innenfor sine rammer.

Forslagsstillerne mener hurtigferjer av FerryCat-typen er et meget godt eksempel på et område hvor norsk skipsbyggingsindustri har vekstmuligheter, og hvor økt statlig drahjelp til forskning og utvikling ikke

på noen måte vil være i strid med EUs støtteforordninger. Det vil være av nasjonal interesse å sørge for at denne teknologien så raskt som mulig prøves ut innenfor et FoU-prosjekt på ett eller flere riksveiferjesamband i Norge.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte med forslag til nye ord-

- ninger for støtte til forskning og utvikling i norsk verftsindustri, på linje med de ordningene som finnes innenfor EU. Det må tas sikte på at Stortinget kan behandle saken i inneværende sesjon, slik at ordningene kan tre i kraft allerede i løpet av andre halvår 2001.
2. Stortinget ber Regjeringen åpne for bruk av slike FoU-ordninger til dekking av utviklingskostnader av hurtigferjer av FerryCat-typen.

1. mars 2001